

**GLOBALIZAREA – FACTOR
DETERMINANT ÎN PROPAGAREA
CRIZEI ECONOMICE**

Victor-Adrian Troacă, drd[□].
Academia de Studii Economice București

Abstract

Realitatea economică actuală reprezintă un rezultat al prăbușirii economiei americane în septembrie 2008, ca urmare a răsunătorului faliment al băncii Lehman Brothers precum și a prăbușirii bursei de pe Wall Street. Având în vedere interdependențele existente la acea dată între economiile naționale din întreaga lume și economia națională americană (interdependențe datorate intercațiunilor de pe piață), efectele colapsului din economia americană s-au propagat foarte rapid la nivel global.

Acest articol reprezintă un studiu asupra modului, vitezei și intensității de propagare la nivel global a crizei economice declanșate în 2008 în Statele Unite ale Americii, plecând de la ideea că un factor determinant în acest sens este reprezentat de interdependența creată între economiile naționale prin procesul de globalizare. De asemenea este luat în considerație ca și factor de propagare al crizei și comportamentul în situații de criză al marilor companii aflate pe marginea prăpastiei, comportament analizat în principal din punct de vedere al mesajelor transmise în piață – din punct de vedere al comunicării.

Provocările secolului XX precum și evoluția geostrategică și economică contemporană a ridicat la rang de principiu fenomenul de globalizare, inițial ca alternativă iar mai apoi, ca unică formă de propagare a valorilor (tehnice, culturale, economice sau sociale) umanității. Globalizarea s-a dovedit însă a fi un fenomen extrem de complex în evoluția sa, uneori pe cât de imprezibil, pe atât de dificil de coordonat și în același timp aproape imposibil de gândit în toate dimensiunile sale. Principiile globalizării au exclus încă de la început varianta reducerii tuturor interdependențelor deterministe la o singură componentă și anume cea economică. Din acest motiv, ultimele decenii au mutat centrul de greutate al preocupărilor mondiale pe fenomenul de acceptabilitate socială și

**GLOBALIZATION – DECISIVE
FACTOR IN THE SPREAD OF
ECONOMIC CRISIS**

Victor-Adrian Troacă, PHD student.
*Academy of Economic Studies,
Bucharest*

Abstract

The current economic reality is a result of the collapse of the U.S. economy in September 2008 following the bankruptcy of Lehman Brothers and Wall Street stock market crash. Given the then existing interdependence between the national economies around the world and U.S. national economy, due the market interdependence, the effects of the collapse of the U.S. economy have rapidly spread worldwide.

This article is a study of the manner, speed and intensity of spreading global economic crisis triggered in 2008 in the United States of America, based on the idea that a decisive factor is the interdependence between national economies created by the Globalization. It is also taken into account as a factor of the crisis spreading, the crisis behavior of large companies that are on the brink, behavior mainly examined in terms of messages transmitted in the market - in terms of communication.

The challenges of the twentieth century and contemporary economic and geostrategic developments amounted the globalization phenomenon to a principle, initially as an alternative and then, as the only form of propagation of values (technical, cultural, economic or social) of humanity. But globalization has proven to be a very complex phenomenon in its evolution, sometimes as unpredictable as it is difficult to coordinate and almost impossible for thought in all its dimensions. Principles of globalization have excluded from the outset to reduce all interdependencies deterministic variant from a single component, mainly the economic one. For this reason, recent decades have moved the center of gravity of global concerns on the phenomenon of social acceptability and cultural tolerance, the sides

[□] e-mail: adrian_troaca@yahoo.com, telefon:0728020327

toleranță culturală, respectiv pe laturile valorilor reale ale umanității, determinând un curent pertinent și necesar, de justificare a necesității acceptării globalizării ca pe un fenomen nu atât ireversibil, cât mai ales benefic reducerii sărăciei și armonizării nivelului de trai al întregii omeniri (Popa Cătălin, 2010).

Globalizarea se referă la un proces accentuat de integrare pe plan mondial și de răspândire a unui set de idei mai mult sau mai puțin legate de activitatea economică și de producția bunurilor și serviciilor, forțele promotore fiind liberalizarea comerțului internațional și a fluxurilor de capital, accelerarea progresului tehnologic și societatea informațională. Conceptul destul de controversat, globalizarea este privită sub două aspecte: unul pozitiv ce se concentrează pe beneficiile uniformizării și a mondializării societăților, și unul negativ ce acuză globalizarea pentru pierderea individualității unui popor, a unei comunități.

Astfel, putem spune că globalizarea aduce prosperitate. Oamenii au acces la o cantitate din ce în ce mai mare de bunuri și servicii, iar dacă procesul se manifestă la scară planetară, atunci este clar că prin globalizare sunt favorizate schimburile de valori; sunt ridicate zone ramase în urmă, sunt puse în valoare zăcămintele lor, resursele de materii prime, energie precum și resursele umane.

Literatura de specialitate anglo-saxonă definește *globalizarea* ca pe o tendință de expansiune a întreprinderilor pe piața internațională a factorilor de producție: În accepțiunea lui Linesey "Globalizarea constă în tendința firmelor de a-și stabili unitățile de producție în lumea întreagă, adică oriunde piața este suficient de mare pentru a permite economii de scară. Aceasta conduce la creșterea numărului și a mărimii întreprinderilor multinaționale. Trăsătura de bază a globalizării rezidă în faptul că mărfurile, serviciile, capitalul, munca și ideile sunt transferate pe plan internațional prin intermediul firmelor (Linesey, 1993)

Globalizarea nu se referă numai la activitatea firmelor și la fluxurile comerciale pe care acestea le provoacă, ci mai include în

of the actual values of humanity, resulting in a current relevant and necessary to justify the necessity of accepting globalization as a phenomenon not so much irreversible, and especially beneficial for poverty reduction and harmonization of living standards of all mankind (Popa, Catalin 2010).

Globalization refers to an increased global integration and the spread of a set of ideas, more or less related to economic activity and to the production of goods and services, as forces promoting trade liberalization and international capital flows, accelerating technology progress and information society. As a controversial concept, globalization is seen in two aspects: a positive one that focuses on the benefits of standardization and globalization of companies, and one negative to blame globalization for the loss of individuality of a people from a community.

Thus, we can say that globalization brings prosperity. People have access to a growing amount of goods and services higher, and if the process occurs on a planetary scale, it is clear that globalization favors change so: areas are raised from the remaining behind; sources of raw materials, energy and human resources are being used.

Anglo-Saxon literature defines globalization as the growing trend of companies on the international market of production factors. In Linesey point of view "*Globalization is the tendency to establish production facilities worldwide, wherever that market is big enough allow economies of scale. This leads to increased number and size of multinational companies. Feature of globalization is that goods, services, capital, labor and ideas are transferred internationally through companies (Linesey, 1993)*

Globalization not only refers to the practices of companies and trade flows that they cause, but also includes financial globalization; side of globalization, which plays an important role in the global economy. Some papers devoted to the subject believe that globalization should be seen as a specific phase of internationalization of capital and putting out his chances of

egală măsură și globalizarea financiară, latură a globalizării ce joacă un rol important în economia mondială. Unele lucrări dedicate acestui subiect consideră că globalizarea trebuie privită ca o fază specifică de internaționalizare a capitalului și de punere în evidență a posibilităților sale de valorificare la scara mondială, adică oriunde se găsesc resurse și piețe de desfacere (McGrew., Lewis, 1993). Astfel globalizarea este tratată într-un context mai larg, ea fiind rezultatul conjugat a două momente distincte dar strâns interconectate între ele. Primul moment fiind legat de o lungă perioadă de acumulare de capitalul, iar al doilea moment fiind marcat de adoptarea unor măsuri de liberalizare a piețelor internaționale (Baesu C, 2005).

1. Criza – cauze – începutul!

Liberalizarea piețelor internaționale, a permis unor țări în curs de dezvoltare să exploateze avantajele competitive ale costurilor forței de muncă reduse pentru a începe procese intense de creștere și de acumulare a unor rezerve uriașe de active. În țările avansate s-a indus o încetinire a investițiilor interne și a cererii de forță de muncă în dauna unei creșteri a ofertei de muncă survenită din partea imigranților, și susținând un proces îndelungat de redistribuire a veniturilor din salariale precum și a profiturilor.

Bernanke (2005) a susținut în unul din discursurile sale că "economiele saturate" din Asia, mai ales din China, precum și din mai multe țări europene, caracterizate prin excedent de cont curent, au creat dezechilibre severe și persistente la nivel global (Governor Ben S. Bernanke, 2005). Aceste dezechilibre s-au regăsit în mare parte prin intermediul fluxurilor de capital spre economia SUA. Important de remarcat este faptul că, spre deosebire de fluxurile de capital către piețele emergente, o mare parte dintre aceste fluxuri au fost investite în mod eficient în active fără riscuri, cum ar fi datoriile trezoreriei SUA sau datoria guvernului SUA. Unii observatori (de exemplu, Caballero și Krishnamurthy, 2009) au susținut că această cerere de active fără

recovery from the global scale, that wherever there are resources and markets (McGrew, A., Lewis, P 1993). Thus globalization is treated in a broader context; it is the combined result of two distinct but closely interrelated moments between them. The first part it is being tied to a long period of capital accumulation and the second period it is marked by the adoption of measures to liberalize international markets. (Camelia Baesu, 2005)

1. Crisis - Causes – the beginning!

The liberalization of international markets, has allowed developing countries to exploit the competitive advantage of low labor costs to begin intensive processes of growth and accumulation of huge stocks of assets. In advanced countries has induced a slowdown in domestic investment and demand for labor at the expense of an increase in labor supply arising from the immigrants, and supporting a long process of redistribution of income from wages and profits.

Bernanke (2005) argued in one of his speeches that "savings glut" in Asia, especially China and several European countries, characterized by current account surplus, created severe and persistent imbalances in the world (Governor Ben S. Bernanke, 2005). These imbalances were found largely through capital flows to the U.S. economy. Importantly, unlike capital flows to emerging markets, most of these flows of capital were invested in safe assets effectively, such as U.S. Treasury debt or U.S. government debt. Some observers (Caballero and Krishnamurthy, 2009) argued that the application of risk-free assets, coming from countries characterized by surplus made the U.S. economy vulnerable to last real risk focused in its financial sector. (Viral V. Acharya, Philipp Schnabl 2010)

Overall, the economic reality of the last decade was as follows: monetary policy-makers of the world's major countries have resorted to reducing the interest rate and monetary expansion, convinced that this will remove obstacles in the way of economic

risc, provenind din partea țărilor caracterizate de surplus a lăsat economia SUA vulnerabilă prin concentrarea riscurilor reale în sectorul său financiar (Viral Acharya, Philipp Schnabl, 2010).

În linii mari, realitatea economică din ultimul deceniu a fost următoarea: decidenții de politici monetare ai principalelor economii din lume au recurs la reducerea ratei dobânzii precum și la expansiune monetară, convinși fiind că astfel vor elimina obstacolele din calea creșterii și prosperității economice. Originile recesiunii actuale trebuie căutate în anii de expansiune monetară promovată generos de Federal Reserve System – Banca Centrală a SUA. Din 2001 și până în 2008, FED a pompat valuri de monedă pe piețele financiare, monedă care s-a scurs în credit artificial ieftin și, în consecință, în dezvoltări economice cu insuficientă prudență investițională. În ultimii cinci ani, rata dobânzii de politică monetară a evoluat sistematic, în termeni reali, în bandă zero și chiar negativă.

Aceeași politică a banilor ieftini a fost adoptată și de Banca Japoniei, care a acordat băncilor bani cu dobândă nominală zero. În același sens, Banca Centrală Europeană a căutat să susțină artificial creșterea economică din Europa cu reducerea ratei dobânzii, vreme de mai mulți ani, la circa 2%.

Efectele politicii de expansiune monetară au fost acutizate de distorsionarea stimulentei care modelează comportamentul agenților economici, ale instituțiilor financiar-bancare în primul rând.

În SUA, sistemul bancar – stimulat și prin reglementări de tip welfare state – a expandat nesăbuit creditul, către categorii tot mai largi de debitori, cu ipoteci garantate guvernamental sub sloganul politic „o casă pentru fiecare american”. Dobânzile extrem de scăzute promovate de FED au distrus stimulentele de economisire și au deschis robinetul împrumuturilor și al consumului. Astfel, povara datoriilor s-a umflat dramatic. Responsabilitatea mersului ciclic al economiei, pe perioadă de boom, revine autorităților monetare, cele care reglează

growth and prosperity. The origins of the current recession should be sought in monetary expansion of the years promoted by the Federal Reserve System - Central Bank of the United States. From 2001 to 2008, the FED pumped money waves in the financial markets, currency that has elapsed since the credit artificially cheap and, therefore, in development with insufficient caution investments. In the past ten years, the monetary policy interest rate evolved systematically in real terms, in nil and even negative band.

The same policy of cheap money was taken and the Bank of Japan, which has poured money into banks, subordinated zero nominal interest. Likewise, European Central Bank sought to support growth in Europe artificially reducing interest rates, while for many years, at around 2%.

The effects of monetary expansion policy were exacerbated by distorted incentives which shape the behavior of economic, financial and banking institutions in the first place.

The U.S. banking system - stimulated by regulations such welfare states - expanded credit recklessly, to ever broader categories of borrowers, the government guaranteed mortgages political slogan "a home for every American." Extremely low interest rates promoted by FED have destroyed the incentive to save and open the valve and consumption loans. Thus, the burden of debt has ballooned dramatically. Responsibility gait cycle of the economy, on boom period, it is the monetary authorities, which regulate the monetary system and regularly issued financial in injection market. As for doping, the illusion of prosperity is of short duration, until the "body" felt acute economic need to clean the wounds of the speculative bubble type (Marinescu, Glavan, Enache Staicu, 2009).

2. Crisis - the onset - beginning of the end!

Any disregard of economic laws is punished, sooner or later, through "curative" crises, designed to clean up a distorted

sistemul monetar și care, periodic, eliberează injecții financiare în piață. Ca și în cazul dopajului, iluzia de prosperitate e de scurtă durată, până ce „organismul” economic resimte acut nevoia de a curăța plăgile de tip bubble speculativ (Marinescu, Glăvan, Enache, Staicu, 2009).

2. Criza – declanșarea – începutul sfârșitului!

Orice ignorare a legilor economice este sancționată, mai devreme sau mai târziu, prin crize, „curative”, menite să curețe o economie deformată artificial, prin injecția de „capitalul” ieftin – fie că este vorba de monedă reală tipărită de băncile centrale, fie că este vorba de monedă virtuală emisă de acestea. În plină febră a consumului, stimulată prin rate ale dobânzilor negliabile, chiar real negative în unele cazuri, „piața” nu a făcut decât să răspundă la stimulente, prin sporirea necontraolată a consumului și îndatorării, în dauna economisirii și acumulării sănătoase de capital.

Au existat unele scurtcircuite financiare grave în prima jumătate a anului 2007, dar abia la începutul lui august opinia oficială a fost că problemele ridicate de scăderea bruscă a prețurilor de pe piața imobiliară precum și creditele subprime au fost susținute- iar puterea bursei de valori a sugerat că piețele sunt de acord cu poziția oficială, după care, s-a dezlănțuit dezastrul. Ce sa întâmplat?

Tim Geithner, (New York Federal Reserve Bank) a avertizat cu privire la riscurile provocate de creșterea sistemului shadow-banking¹: *"Cuantumul activelor riscante pe termen lung și relativ nelichide finanțate prin datorii pe termen foarte scurt a făcut multe din instituțiile din acest sistem financiar paralel unul vulnerabil."* (Paul Krugman 2008)

Odată ce investitorii în acorduri de finanțare, în mare parte fonduri de investiții gestionate conservator, au retras sau au

economy artificially by injection of cheap "capital" – even if it is real money printed by central banks or its virtual currency issued by them. In the midst of consumption fever, fever stimulated by interest rates negligible, even negative in some cases real "market" does not merely respond to incentives, by increasing consumption and borrowing uncontrollable in the expense of saving and capital accumulation healthy.

There were some serious financial short circuit in the first half of 2007, but only in early August was the official view that the issues raised by the slump in the housing market and subprime loans have been supported, but the power of the Stock Market suggested the markets agree with the official position, after which the disaster broke. What happened?

Tim Geithner (New York Federal Reserve Bank) has warned of the risks caused by high shadow banking system²: "The amount of risky assets and relatively illiquid long-term debt financed by short term made many financial institutions in this parallel system a vulnerable one." (Paul Krugman, 2008)

Once investors in these financing agreements- many conservatively managed money funds- withdrew or threatened with withdrawal of funds from these markets, making the system vulnerable to a cycle of self-regulation forced further increased volatility and reduced prices on a variety of asset classes.

3. Crisis - the spread - the end!

In response, credit conditions have tightened, or in some cases clients funding was withdrawn completely, thereby stimulating reverse leverage. Eroded buffer capital consisting in impaired assets was sold on very sensitive and in distressed markets. Force of this dynamic was exacerbated by the poor quality of assets - especially mortgage-related securities, which were scattered in the

¹ Sistemul shadow-banking sau shadow financial system este format din bănci non-depozitare și alte entități financiare (de exemplu, bănci de investiții, fondurile speculative și fondurile de piață monetară), a crescut dramatic după anul 2000 și jucând un rol din ce în ce mai important în ceea ce privește creditarea

² Shadow-banking system or financial shadow system is composed of non-storage banks and other financial entities (investment banks, hedge funds and money market funds), and it is a system that increased dramatically after 2000 and played an significant role in the lending process.

amenințat cu retragerea de fonduri de pe aceste piețe, sistemul a devenit vulnerabil la un ciclu de auto-reglare forțată, care a crescut mai mult volatilitatea și a redus prețurile la o varietate de clase de active.

3. Criza – propagarea – sfârșitul!

Ca răspuns, condițiile de creditare s-au înăsprit, sau în cazul unor clienți finanțarea a fost retrasă în totalitate, stimulând astfel inversul efectului de levier. Capitalul tampon erodat, constând în active depreciate a fost scos la vânzare pe piețe foarte sensibile, aflate în dificultate. Efectele acestei dinamici au fost exacerbate de calitatea slabă a activelor - în special active legate de ipotecicare au fost răspândite în sistem. Acest lucru ajută să se explice cum o cantitate relativ mică de active riscante (activele imobiliare) a fost capabil să submineze încrederea investitorilor și a altor participanți de pe o gamă mult mai largă de piețe (multe active financiare au fost direct legate de piața imobiliară fie direct fie prin intermediul ipotecilor).

Propagarea rapidă a crizei s-a datorat în principal mecanismelor de mobilizare de către operatorii financiari a resurselor excedentare (Ana Bal, 2009). Laureat al premiului Nobel pentru economie în 2008, profesorul american Paul Krugman explică propagarea cu rezeziune la nivel mondial a crizei din SUA prin fenomenul numit de el „multiplicatorul financiar internațional”. În viziunea sa, acesta constă în transmiterea modificărilor de prețuri ale activelor financiare prin efectele lor asupra balanțelor instituțiilor financiare cu un nivel ridicat de îndatorare prin „leverage”. În finanțe, efectul de levier (leverage) este un termen general pentru tehnicile de multiplicare a câștigurilor sau a pierderilor.

Modalitatea comună pentru a atinge efectul de levier sunt banii împrumutați, achiziționarea de active fixe și utilizarea instrumentelor derivate. Paul Krugman afirmă că analiza mai multor cazuri de contagiune pe plan internațional a indicat efectul de levier drept cauza principală a acesteia (Paul Krugman, 2008).

system. This helps to explain how a relatively small amount of risky assets was able to undermine the confidence of investors and other market participants in a much wider range of markets (many financial assets have been directly related to the housing market either directly or through mortgage).

Spread of the crisis was caused mainly by the mechanisms of mobilizing the financial resources in excess (Ana Bal, 2009). Nobel Prize laureate for Economics in 2008, the American professor Paul Krugman explains the rapidly worldwide spread of the crisis from the U.S. through the phenomenon he called “International financial multiplier”. In his view, it is the transmission of price changes in financial asset through their effects on the balance of financial institutions with a high level of indebtedness through “leverage.” In finance, leverage is a general term for techniques for the multiplication of gains or losses.

Common way to achieve leverage is borrowed money, purchasing of fixed assets and use derivatives. Paul Krugman says that the analysis of several cases of international contagion showed leverage as the primary cause of it (Paul Krugman, 2008).

The leverage that Paul Krugman reminded, viewed worldwide in conjunction with a high degree of interdependence in the global economy can be seen as a product of globalization.

As shown in the first part of this article, the process of globalization has entailed the past twenty year’s economic growth in most world economies. This process of economic growth has led on planetary scale to increase of living standards and the accumulation of capital (current account surpluses, increased savings and investments, etc.).

These accumulations of surplus capital supported the expansionist policies proposed by central banks, leading to very low interest rates, and automatically to a credit boom, a phenomenon characteristic of post 2002. In particular, this credit boom has led to the manifestation worldwide of the leverage described by Paul Krugman.

The interdependence of the global

Acest efect de levier de care amintea Paul Krugman, privit la scara mondială, în coroborare cu gradul ridicat de interdependență al economiei mondiale poate fi văzut și ca un produs al globalizării.

Cum arătam în prima parte a acestui articol, procesul de globalizare a atras după sine în ultimii douăzeci de ani creșteri economice importante în majoritatea economiilor lumii. Acest proces de creștere economică susținută, manifestat la scară planetară a condus spre sporirea nivelului de trai precum și creșterea acumulărilor de capital (excedente de cont curent, creșterea economisirii și a investițiilor, etc.).

Aceste acumulări excedentare de capital au susținut politicile expansioniste promovate de băncile centrale, conducând spre rate ale dobânzii foarte reduse, și automat spre o explozie a creditării, fenomen caracteristic în special perioadei de după 2002. Prin urmare, această explozie a creditării a condus spre manifestarea la nivel mondial a efectului de levier descris de Paul Krugman.

Interdependența economiilor mondiale de cea a SUA a fost posibilă datorită intrărilor masive de capital străin, capital ce a fost direcționat fie spre zona pieței imobiliare (stimulând creșterea artificială a acestuia și accentuând bula imobiliară), fie în zona pieței financiare și de capital (acțiuni, obligațiuni, bonduri, etc.).

Luând în considerare aceste investiții masive în active supraevaluate (crescute artificial datorită unei cereri excedentare datorată accesului foarte facil la creditare), precum și nevoia pieții de a se autoregla, ne putem explica efectele dezastruase pe care le-a avut Septembrie 2008 asupra economiei mondiale.

Concluzii

Bula imobiliară din SUA a fost doar „detonatorul”, iar bursa poate fi considerată drept „bomba”, deoarece aceasta a atras după ea propagarea aproape instantanee a dezastrului. Cum bursa reprezintă mecanismul prin care se întâlnesc pe piața de capital cererea și oferta, putem vorbi despre comportament, despre acțiunea umană.

economies to the U.S. was made possible through foreign capital inflows, capital that has been directed either to the real estate market (artificially stimulating growth and adding to its real estate bubble) or in the financial and capital market (shares, debentures, bonds, etc.).

Taking into account the massive investment in overvalued assets (artificially increased demand due to a surplus produced by very easy access to credit) and the market need to be regulated, we can explain the disastrous effects that September 2008 had on the world economy.

Conclusions

U.S. housing bubble was only the "detonator" and the stock-market can be considered the "bomb" (as it drew after it spread almost instantly the disaster). Because the stock-market is the mechanism by which occur in the capital market supply and demand, we can talk about behavior, about human action.

The main trump capital market is represented by the information, causing the player whether to buy or sell an asset. In September 2008, everyone was selling, neither one buying, proving that all market participants had the same information: "It all goes down the drain." Once in the market, the information caused panic, all actors have tried to limit their losses, trying to get rid of assets that were prefigured to become toxic.

Because everything happened at once, the effects were devastating, massive capital withdrawals from the banking system, which entailed a resounding failures (such as Lehman Brothers bankruptcy), the stock market collapsed, with spread disaster of the American economy worldwide, given the massive investment from all over the world in this economy.

BIBLIOGRAPHY

1. Acharya Viral V., Schnabl Philipp, *Do Global Banks Spread Global Mbalances? The Case Of Asset-Backed Commercial Paper During The Financial Crisis Of 2007-09*, IMF Economic Review (2010)
2. Bal Ana, *Opinii Privind Cauzele Crizeifinanciare Actuale*, The Romanian Economic

Principalul atu pe piața de capital este reprezentat de informație, aceasta determinând un jucător să cumpere sau să vândă un activ. În Septembrie 2008, toată lumea vindea, nimeni nu cumpăra, semn că toți participanții la piață dețineau aceeași informație: "Totul se duce de râpă". Odată ajunsă în piață, această informație a provocat panică generală, toți actorii au încercat să-și limiteze pierderile, încercând să scape de activele ce se prefurau a deveni toxice.

Deoarece totul s-a produs dintr-o dată, efectele au fost devastatoare; retrageri uriașe de capital din sistemul bancar, care au atras după sine falimente răsunătoare (precum falimentul băncii Lehman Brothers), prăbușirea bursei, iar odată cu aceasta propagarea dezastrului din economia americană la nivel mondial, date fiind investițiile masive din toate colțurile lumii în această economie.

BIBLIOGRAFIE

1. Acharya Viral V., Schnabl Philipp, *Do Global Banks Spread Global Imbalances? The Case Of Asset-Backed Commercial Paper During The Financial Crisis Of 2007-09*, IMF Economic Review (2010)
2. Bal Ana, *Opinii Privind Cauzele Crizei financiare Actuale*, The Romanian Economic Journal, Year XII, no. 31, (1) 2009
3. Baesu Camelia, *Fenomenul De Globalizare A Activităților Economice*, Annals of the Stefan cel Mare University of Suceava - Faculty of Economics and Public Administration, Vol 5 (2005)
4. Krugman Paul, *The Return Of Depression Econom Ics And The Crisis Of 2008*, W. W. Norton & Company New York London, 2008
5. Linesey, F., *„Dictionary Of Economics”*, Pitman Publishing, London, 1993
6. Marinescu Cosmin, Glăvan Bogdan, Enache Bogdan, Staicu Gabriel, *Criza Economică Și Capitalismul*, <http://www.ecol.ro>, 2009
7. McGrew, A., Lewis, P., *„Global Politics: Globalization And The Nation States”*, The Polity Press, Cambridge, 1993
8. Remarks by Governor Ben S. Bernanke At the Sandridge Lecture, Virginia Association of Economists, Richmond, Virginia,

Journal, Year XII, no. 31, (1) 2009

3. Baesu Camelia, *Fenomenul De Globalizare A Activităților Economice*, Annals of the Stefan cel Mare University of Suceava - Faculty of Economics and Public Administration, Vol 5 (2005)

4. Krugman Paul, *The Return Of Depression Econom Ics And The Crisis Of 2008*, W. W. Norton & Company New York London, 2008

5. Linesey, F., *„Dictionary Of Economics”*, Pitman Publishing, London, 1993

6. Marinescu Cosmin, Glăvan Bogdan, Enache Bogdan, Staicu Gabriel, *Criza Economică Și Capitalismul*, <http://www.ecol.ro>, 2009

7. McGrew, A., Lewis, P., *„Global Politics: Globalization And The Nation States”*, The Polity Press, Cambridge, 1993

8. Remarks by Governor Ben S. Bernanke At the Sandridge Lecture, Virginia Association of Economists, Richmond, Virginia